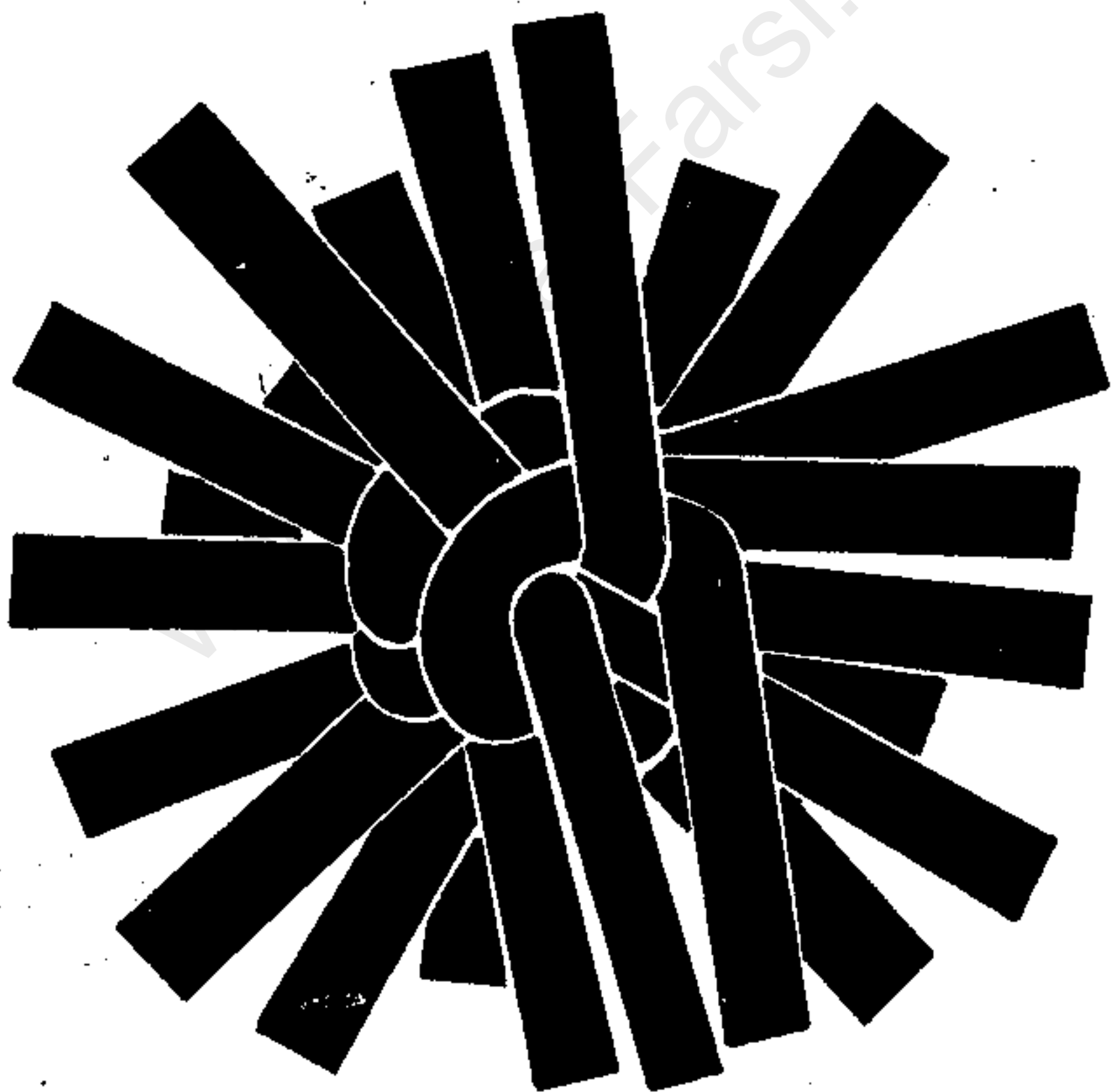

مشکلات و مسائل

اولین سال انقلاب

از زبان مهندس بازرگان

مهدی بازرگان، در سال ۱۲۸۷ ش در خانواده‌ای مذهبی بدنیا آمد. تحصیلات ابتدائی خود را در مدرسه سلطانی تهران و تحصیلات متوسطه را در دارالمعلمین مرکزی که از اولین مدارس به سبک جدید بود بپایان رسانید و پس از آن در سال ۱۳۰۶ ش، همراه محصلین ممتاز اعزامی دولت برای ادامه تحصیلات به کشور فرانسه روانه شد و پس از فراغت از تحصیل در رشته هنر و صنایع و دو سال کارآموزی در کارخانجات صنعتی در سال ۱۳۱۳ به ایران بازگشت.

پس از پایان خدمت نظام وظیفه، بازرگان در سال ۱۳۱۵ بعنوان دانشیار در دانشکده فنی تهران به تدریس ترمودینامیک پرداخت. و در دو دوره ریاست دانشکده فنی را بعهده داشت.

در سال ۱۳۱۹، در کانون اسلام با سید محمود طالقانی آشنا شد و این دوستی و همکاری در فعالیت‌های مذهبی و سیاسی تا پایان عمر آن مرحوم ادامه داشت. در سال ۱۳۲۱ کانون مهندسين را بنیان نهاد و در شکل‌گیری تحصیلات تکمیلی در برابر هیئت حاکمه تلاش فراوان نمود. این جنونیت بعدها موجب حرکت‌ها و جریانات سیاسی گسترده‌ای گردید.

در دوران مبارزات ملت ایران با امپریالیسم انگلستان بخاطر ملی کردن صنایع نفت، بازرگان در نهضت ملی ایران نقش مهمی داشت و پس از ملی شدن صنعت نفت از طرف مرحوم دکتر مهدق نخست وزیر وقت و رهبر نهضت ملی بعنوان نخستین مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و نامور خلع ید از شرکت انگلیسی برگزیده شد و این مأموریت بزرگ را با کاردانی و لیاقت بپایان رسانید.

مدتی پس از آن سرپرستی سازمان آب تهران را بعهده گرفت و برای نخستین بار طرح لوله کشی شهر تهران را با اجرا درآورد. پس از کودتای ننگین ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ بازرگان بخاطر اعتراض نسبت به انتخابات غیرقانونی مجلس توسط رژیم کودتا از مشاغل دولتی برکنار گردید و در آذر همان سال بخاطر نامه اعتراضیه‌ای که به کمیسیون نفت مجلس بخاطر مذاکره با کنسرسیوم بین‌المللی نفت برای عقد قرارداد و حراج خائنانه نفت (پس از مبارزات طولانی ملت در ملی کردن نفت) با اتفاق ۱۰ تن دیگر از استادان متعهد و مبارز دانشگاه نوشته بود همگی از دانشگاه اخراج شدند.

بازرگان چند ماه پس از کودتای ۲۸ مرداد بخاطر پایداری خود برابر این جریان وابسته آمریکائی با اتفاق دکتر یدالله سجایی و تنی چند از روحانیون مبارز و مسئول، نهضت مقاومت ملی را پایه گذاری کردند که در مدت حدود ۷ سال تنها سازمان نیمه مخفی بود که علیه رژیم پلیسی شاه مبارزه زیرزمینی میکرد. در سال ۱۳۳۴ پس از کشف چاپخانه مخفی این جمعیت بازرگان با عده‌ای از مبارزین نهضت مقاومت دستگیر شدند و نامبرده مدت ۸ ماه در زندان لشکر ۲ زرهی زندانی گردید و در همین محبس بود که کتاب معروف «عشق و پرستش» را بر رشته تحریر درآورد.

در اردیبهشت ۱۳۴۰ بازرگان با اتفاق مرحوم طالقانی و دکتر سجایی و عده‌ای دیگر از مسلمانان مبارز نهضت آزادی ایران را بوجود آوردند و در اول بهمن ۱۳۴۱ (۵ روز قبل از فراراندوم کدائی ۶ بهمن شاه) این عده به همراه سایر سران نهضت برای چندمین بار توسط مأمورین رژیم استبداد دستگیر شدند و در زندان معروف قزل قلعه محبوس گردیدند. بازرگان در محاکماتی که در پیدادگاه نظامی صورت گرفت به ۱۰ سال زندان محکوم گردید و دوران زندان را با بردباری و کسب تجربه و تألیف کتب متعددی (از جمله سیر تحول قرآن) سپری نمود. فعالیت نهضت با محکومیت سران آن قطع نشد. عده‌ای از یاران در داخل کشور بپامشکلات فراوان و مخفی کاری و استتار و همسنگران دیگر از جمله سردار شهید اسلام دکتر چمران و معلم انقلاب، دکتر علی شریعتی در خارج از کشور با

امکانات بیشتر این راه را ادامه دادند.

نهضت آزادی در این مدت هم به روشن نگاهداشتن شعله ایمان و مبارزه برای کسب آزادی و استقلال کمک میکرد و هم بعنوان پلی بین حوزه و دانشگاه برای ایجاد وحدت عمل میکرد. از یک طرف از روشنفکران مسلمان و مستقل حمایت می کرد، از طرف دیگر از علمای دینی و رهبران مذهبی؛ و خود را وابسته به هر دو جریان میدانست.

نقش مهندس بازرگان با سوابق طولانی در فعالیتهای اجتماعی و سیاسی مذهبی در دو سال آخر مبارزه علیه رژیم استبداد و بالاخره برانداختن آن نظام حاکم اهمیت مینماید. وی با شرکت مستقیم در تظاهرات و راهپیمائی ها و ایراد سخنرانیهای روشنگرانه و نوشتن اعلامیه های قاطع، همچنین پایه گذاری «کمیته ایرانی دفاع از آزادی و حقوق بشر» که نقش بسزائی در افشاگری رژیم و دفاع از حقوق زندانیان سیاسی و آزادیهای مشروع و قانونی ملت ایران داشت توانست وظیفه خود را بعنوان یک مسلمان مسئول ایفا نماید و در جهت بسیج و هماهنگ ساختن مبارزات مردم و ارتباط و التیام بین مبارزین تلاش خستگی ناپذیری بنماید و پل رابط میان روحانیت و روشنفکران را بنا سازد.

بازرگان در تاریخ ۱۵ بهمن ۱۳۵۷ یعنی یک هفته قبل از پیروزی انقلاب در شرایطی بسیار متلاطم و بحرانی که هنوز رژیم استبداد سرکار بود و ارزش در برابر مردم صفت آرایی میکرد و کمتر کسی حاضر شده بود که قبول مسئولیت بنماید با شجاعت و شهامت قدم جلو گذاشت و بار تشکیل دولت موقت انقلاب را بدوش گرفت. امام خمینی در هنگام انحصار ایشان چنین اعلام کردند:

بموجب اعتمادی که به ایشان راسخ شما بمکتب مقدس اسلام و اطلاعی که از سوابقتان در مبارزات اسلامی و علمی دارم جنابعالی را بدون در نظر گرفتن روابط حزبی و وابستگی به گروهی خاص مأمور تشکیل دولت موقت مینمایم.

دولت موقت طی ۹ ماه توانست با برآه انداختن کارخانجات، بانکها، کشاورزی، قطع سلطه بیگانگان لغو قراردادهای اسارت بلر با ابرقدرتها برگزاری انتخابات آزاد در چندین مرحله و ... منشأ خدمات برجسته ای بشود و علیرغم بحرانهای داخلی و خارجی و تعدد مراکز قدرت و تصمیم گیری هادخالت ها، مزاحمتها و کارشکنیها نامبرده نهایت تلاش و مجاهدت خود را مبذول داشت و بخاطر حفظ وحدت امت دم فرو بست و در راه ایجاد جامعه ای سالم بر اساس موازین و معیارهای اسلامی گامهای اساسی برداشت.

بالاخره پس از ۹ ماه تلاش خستگی ناپذیر بخاطر کارشکنی ها دخالتها و ... استعفا داد. امام خمینی به هنگام قبول استعفای ایشان فرمودند:

«ضمیم قدردانی از زحمات و خدمات طاقت فرمای ایشان (مهندس بازرگان) در دوره انتقال و با اعتماد به دیانت و حسن نیت مشارالیه استعفا را قبول نمودم.»

بعد از استعفای دولت موقت خدمات خود را در سنکد شورای انقلاب ادامه داد. در انتخابات مجلس شورای اسلامی مردم حق شناس و آزاد تهران، علیرغم تهمتها و حملات ناجوانمردانه او را به نمایندگی خود انتخاب کردند مهندس بازرگان در جریان فعالیتهای علمی، سیاسی، اجتماعی و دینی قریب یکصد جلد کتاب و رساله منتشر ساخته که برخی از آنها بدفعات تجدید چاپ و منتشر شده است.

مسائل و مشکلات

نخستین سال انقلاب

از زبان رئیس دولت موقت

www.KetabFarsi.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَمَنْ تَأْوَلَ الْحِكْمَةَ عَرَفَ الْعِبْرَةَ
وَمَنْ عَرَفَ الْعِبْرَةَ عَرَفَ السَّنَةَ
وَمَنْ عَرَفَ السَّنَةَ فَكَأَنَّمَا عَاشَ
فِي الْاَوَّلِينَ (۱)

مقدمه

کتابی که در اختیار خوانندگان قرار دارد مجموعه گردآوری شده‌ای است از: احکام، اسناد، پیام‌ها، سخنرانیهای عمومی و گزارش‌های منظم تلویزیونی اولین نخست‌وزیر جمهوری اسلامی ایران در دوران ۹ ماهه دولت موقت انقلاب، یعنی اولین تجربه آزادی و استقلال پس از دو هزار و پانصد سال بردگی و اسارت تحت سلطه رژیم‌های استبدادی شاهنشاهی. این گزارش تاریخی زنده‌ای است از وقایع، جریانها و مسائل انقلاب در آن دوران و راه‌حل‌های ارائه شده توسط رئیس دولت موقت.

این مجموعه گرچه ممکن است در وهله نخست نظریات شخصی یکی از بنیانگذاران و مسئولین سابق این جمهوری تلقی گردد و احياناً برخی مطالب آن بمذاق کسانی سازگار نباشد، اما مسائل و موضوعات گذشته که جنبه تاریخی پیدا میکنند ضروری است برای تجزیه و تحلیل و عبرت آیندگان امت بدون کم و کاست و صادقانه گزارش گردد تا از دستبرد حب و بغض‌ها و موضعگیری‌های سیاسی زمانه مصون و محفوظ ماند. از این نظر گردآوری کنندگان این اثر

(۱) - از حکمت‌های مولای متقیان علی (ع) در نهج البلاغه (حکمت ۳۰) و تحف العقول ص ۱۶۰ - هرکس به واقعیت حکمت برسد عبرت را شناخته است و هرکس عبرت را شناخت سنت (قوانین حاکم بر جامعه) را شناخته است و هرکس سنت را شناخت انگار با نسلهای گذشته زندگی کرده است (تجربیات نیک و بد آنها را آزموده است).

کوشیده‌اند متن بیانات و سخنرانیها عیناً منتقل گردد^۱ (گرچه امکان سوءاستفاده کسانیکه قضاوت روی مسائل هر دوره‌ای را در دوره و شرایط و امکانات دیگر مجاز می‌دانند وجود داشته باشد) تا قضاوت کنندگان موافق یا مخالف درآینده راه خطا نروند.

علاوه برآن نکته مهمی که در جمع‌آوری این مجموعه مورد نظر بوده، اینست که متأسفانه بعد از استعفای دولت موقت، و هرچه زمان می‌گذشت بنحوی شدیدتر، تحریف و تهمت‌های زیاد از ناحیه مخالفین و مغرضین درباره اعمال و افکار مسئولین آن دوران انجام میگرفت، بنابراین لازم بود تمامی گفته‌ها، خواسته‌ها و کرده‌های رئیس دولت موقت بعنوان آئینه تمام‌نمای آن عملکرد و مدرک زنده‌ای در دفاع از حقیقت یکجا جمع‌آوری گردد، امید آنکه اهل انصاف و تقوی به واقعیت امر پی ببرند.

عمده‌ترین قسمت این مجموعه پیامهای تلویزیونی است که بصورت گزارشی از مشکلات و مسائل انقلاب و توطئه‌های بیگانگان و ضدانقلاب هر دو هفته یکبار با بیانی ساده و صمیمی و صادقانه با ملت در میان گذاشته میشد و از طریق این درد دل‌ها و تشریح گرفتاری‌ها با آنها ارتباط دوستانه‌ای برقرار میگردد. گرچه ممکن است بسیاری از آن مسائل و مشکلات امروز که قریب چهار سال از انقلاب شکوهمندان می‌گذرد حل شده باشد و مرور مجدد آن بی‌حاصل بنظر آید، اما از آنجائیکه هر مسئله و پدیده‌ای را در ظرف زمانی و مکانی خودش باید بررسی و ارزیابی کرد، مطالعه گذشته همواره میتواند چراغ و روشنگر آینده باشد و آنچنانکه در حدیث صدر مقلده ذکر گردید پیوندی میان گذشته و حال و آینده برقرار سازد، در اینصورت دوراندیشی و حکمتی که بکار گرفته میشود ما را به عبرت‌گیری از جریانات و وقایع سیاسی اجتماعی گذشته رهنمون میسازد و با این شیوه به سنت‌ها و قوانین حاکم بر حرکات اجتماعی واقف می‌گردیم و در اینحال گوئی عمر کوتاه خود را به عمر نسلهای گذشته پیوند زده‌ایم.

این تجربیات نه تنها برای نسلهای آینده این مرز و بوم مفید و گرانقدر است بلکه برای ملت‌های در بند جهان سوم نیز که ناگزیر از پیمودن راه استقلال و اداره آزاد امور خویش هستند بسیار ضروری و آموزنده میباشد، همچنانکه خود

(۱) - با استثنای برخی کلمات اضافی و جملات تکراری که معمولاً در پیاده کردن نوار و تبدیل یک متن شفاهی به متن کتبی حذف میگردد.

ما در دوران قبل از پیروزی با اشتیاق فراوان تجربیات کشورهای انقلابی را مطالعه میکردیم و دستاوردهای آنها را در ضمیرمان برای روزی که آرزوی آنها داشتیم بایگانی مینمودیم.

موضوع دیگری که در این مجموع میتواند مورد توجه و استفاده قرار گیرد، بررسی مکتب فکری و سیاسی است که مدتی هرچند کوتاه بر این کشور در سطح کارگزاران و گردانندگان امور حاکم بوده است. این مکتب برای خود منطق و اصولی دارد که لازم است هموطنان بدور از اغراض و جنجالهای سیاسی و نکته‌بینی و سطحی‌نگری‌های متداول با صبر و حوصله و انصاف تحقیق وسیع‌تری در آثار آن بنمایند و شناخت جامع‌تری پیدا کنند.

جمع‌آوری این مجموعه بخاطر پاره‌ای مشکلات و محدودیت‌ها نزدیک دو سال بطول انجامیده است. بخشی از مطالب کتاب از نوارهای پراکنده‌ای که در اختیار اشخاص یا مؤسسات قرار داشته پیاده شده است و بخشی دیگر از روزنامه‌ها و نشریات مختلف بریده و مونتاژ شده است و بالاخره قسمتی از مطالب از یادداشت‌های صاحب سخن استفاده شده است، محتملاً قسمت‌هایی هم بخاطر عدم دسترسی به اصل سند و مشکلات دیگر از قلم افتاده است.

مجموعه جمع‌آوری شده در سه فصل تدوین و تنظیم گردیده که کار مراجعه و مطالعه برای هر موضوع را ساده می‌نماید علاوه بر آن در آخر کتاب فهرست مفصلی از اعلام و موضوعات ارائه گردیده که میتواند برای خوانندگان مفید باشد. امیدواریم در صورت دسترسی به مأخذ و مدارک بیشتر این مجموعه را در آینده کاملتر نمائیم.

www.KetabFarsi.com

فهرست مندرجات

فصل اول: اعلامیه‌ها، اطلاعیه‌ها، مصاحبه‌ها، احکام و پاسخها، پیامهای خاص و متفرقه

فصل دوم: پیامهای عمومی رادیو تلویزیونی

فصل سوم: سخنرانیهای مختلف در تهران و شهرستانها.

www.KetabFarsi.com

www.KetabFarsi.com

فهرست مندرجات (بترتیب تاریخی)

ردیف	تاریخ	موضوع	فصل	صفحه
۱	۵۷/۱۱/۱۵	حکم انتصاب به نخست وزیری دولت موقت	اول	۱
۲	«	پاسخ به امام پس از دریافت حکم نخست وزیری	اول	۲
۳	«	دعوت امام از مردم برای اظهار نظر در باره دولت	اول	۳
۴	«	اولین مصاحبه با خبرنگاران مطبوعات	اول	۴
۵	۵۷/۱۱/۲۰	اولین پیام به ملت ایران (در دانشگاه تهران)	دوم	۷۱
۶	۵۷/۱۱/۲۱	در اجتماع کارگران و کارکنان اعتصابی شرکت نفت	اول	۶
۷	۵۷/۱۱/۲۱	اعلامیه شماره یک در باره: توطئه حکومت نظامی	اول	۷
۸	۵۷/۱۱/۲۳	پیام رادیوتلوویزیونی در باره: اعلام همبستگی ارتش با مردم	دوم	۸۴
۹	۵۷/۱۱/۲۹	پیام رادیوتلوویزیونی در باره: اصول و مقررات دولتی	دوم	۸۵
۱۰	۵۷/۱۲/۹	پیام رادیوتلوویزیونی در باره: معرفی بقیه وزرا و بیان اشکالات	دوم	۸۸
۱۱	۵۷/۱۲/۲۳	مصاحبه با رادیوتلوویزیون شوروی	اول	۸
۱۲	۵۸/۱۲/۲۴	پیام رادیوتلوویزیونی در باره مشکلات دولت و توقعات مردم	دوم	۹۷
۱۳	۵۷/۱۲/۲۹	سخنانی کوتاه و مصاحبه ای در آبادان	اول	۹
۱۴	۵۸/۱/۱	پیام نوزدهم سال ۵۸	اول	۱۲
۱۵	«	سخنرانی در استادیوم ورزشی تبریز در باره: کمیته های انقلاب و آزادی بیان و قلم و همکاری دولت و ملت	سوم	۲۹۹
۱۶	۵۸/۱/۵	سخنرانی در دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز	سوم	۳۰۹
۱۷	۵۸/۱/۶	عید دیدنی دولت و مردم در استادیوم صد هزار نفری	سوم	۳۶۵
۱۸	۵۸/۱/۷	مصاحبه رادیویی در مورد قضایای گنبد کاوس	اول	۱۳
۱۹	۵۸/۱/۹	پیام بمردم بلوچستان	اول	۱۶
۲۰	۵۸/۱/۱۴	پیام رادیوتلوویزیونی در باره: نتایج رفراندوم و تحریرات	دوم	۱۰۵
۲۱	۵۸/۱/۱۵	مصاحبه با مطبوعات داخلی و خارجی در مورد مسائل جاری	اول	۱۷
۲۲	۵۸/۱/۲۴	پیام رادیوتلوویزیونی در باره: مسأله بیکاری و مشکل صنایع، بخش خصوصی و ادارات	دوم	۱۱۵
۲۳	۵۸/۲/۴	« « « شهادت تیمسار قره‌نی، و یزگیهای انقلاب	دوم	۱۲۹
۲۴	۵۸/۲/۱۴	توضیح وظائف معاونت نخست وزیر در امور همکاری	اول	۲۴
۲۵	۵۸/۲/۱۵	گزارش دولت موقت به رهبر و شورای انقلاب	اول	۲۸

۳۶	اول	بمناسبت هفتمین روز شهادت استاد مطهری	۵۸/۲/۱۶	۲۶
۱۴۱	دوم	پیام رادیوتلوویزیونی درباره: تاسیس صندوق ترمیم خسارات انقلاب، طرحهای دولت...	۵۸/۲/۱۸	۲۷
۱۴۹	دوم	پیام رادیوتلوویزیونی در مورد: کارمندان دولت	۵۸/۲/۲۸	۲۸
۳۷	اول	بخشنامه درباره تحریرات در کارگاهها و کارخانجات	۵۸/۲/۳۱	۲۹
۳۲۰	سوم	در سمینار رؤسای دانشگاهها	۵۸/۳/۳	۳۰
۳۹	اول	پیام امام خمینی به مهندس بازرگان در مورد قانون اساسی جدید	۵۸/۳/۵	۳۱
۱۶۵	دوم	پیام رادیوتلوویزیونی درباره تعدد مراکز تصمیم گیری.	۵۸/۳/۷	۳۲
۱۷۷	دوم	« « « « بزرگداشت ۱۵ خرداد	۵۸/۳/۱۵	۳۳
۴۰	اول	بمناسبت چهارمین روز شهادت استاد مطهری	۵۸/۳/۱۹	۳۴
۴۱	اول	پیام درباره ملی شدن بانکها	۵۸/۳/۱۹	۳۵
۴۲	اول	پیام برای جشن خلع ید در خوزستان	۵۸/۳/۲۹	۳۶
۳۲۲	سوم	سخنرانی در شرکت نفت بمناسبت سالروز ۲۹ خرداد	۵۸/۳/۳۰	۳۷
۴۴	اول	پیام برای سوم شعبان	۵۸/۴/۷	۳۸
۳۲۳	سوم	دیدار با فرماندهان سپاه پاسداران	۵۸/۴/۱۱	۳۹
۳۲۶	سوم	سخنرانی در دانشگاه دفاع ملی	۵۸/۴/۱۱	۴۰
۱۸۹	دوم	پیام رادیوتلوویزیونی درباره: کارمندان و دستگاه دولت	۵۸/۴/۱۴	۴۱
۴۶	اول	اطلاعیه برای دعوت همافران به رعایت نظم و قانون	۵۸/۴/۱۶	۴۲
۴۷	اول	پیام به اجتماع فرمانداران	۵۸/۴/۲۵	۴۳
۴۸	اول	پیام سی تبر	۵۸/۴/۲۸	۴۴
۲۰۱	دوم	پیام رادیوتلوویزیونی درباره: ملی شدن صنایع بزرگ	۵۸/۴/۲۸	۴۵
۳۲۸	سوم	سخنرانی در کنفرانس تحرک ادارات	۵۸/۵/۲	۴۶
۲۰۷	دوم	پیام رادیوتلوویزیونی درباره: وحدت در عمل	۵۸/۵/۱۰	۴۷
۳۳۰	سوم	پیش خطبه نماز جمعه در دانشگاه تهران	۵۸/۵/۱۹	۴۸
۲۱۷	دوم	پیام رادیوتلوویزیونی درباره: روز قفس	۵۸/۵/۲۶	۴۹
۵۰	اول	تشکر از ارتش و پاسداران	۵۸/۵/۲۸	۵۰
۵۱	اول	پیام بمناسبت عید سعید فطر	۵۸/۶/۱	۵۱
۲۲۱	دوم	پیام رادیوتلوویزیونی درباره: دفاع از دولت (مسأله پایه و موضوع قاطع و انقلابی عمل کردن)	۵۸/۶/۸	۵۲
۲۳۷	دوم	پیام رادیوتلوویزیونی درباره: پزشکان	۵۸/۶/۱۲	۵۳
۵۲	اول	پیام در مورد تخصیص درآمد یکروز نفت باستانها	۵۸/۶/۱۲	۵۴

۳۳۶	سوم	سخنرانی در مراسم درگذشت طالقانی در دانشگاه تهران	۵۸/۶/۲۰	۵۵
۳۴۷	سوم	سخنرانی در سمینار رفع مشکلات اقتصادی کشور	۵۸/۶/۲۷	۵۶
۳۴۸	سوم	سخنرانی در جشن فارغ التحصیلان دانشگاه پلیس	۵۸/۶/۲۹	۵۷
۵۳	اول	پیام بمناسبت افتتاح مدارس	۵۸/۶/۳۱	۵۸
۵۵	اول	بخشنامه در مورد مسائل مربوط به جهاد سازندگی	۵۸/۷/۱	۵۹
۳۵۰	سوم	گفتاری در جشن فارغ التحصیلی دوره یازدهم آموزشگاه افسری	۵۸/۷/۱	۶۰
۵۶	اول	پیام در مورد جهاد سازندگی	۵۸/۷/۱	۶۱
۲۴۳	دوم	پیام رادیوتلوویزیونی درباره: چرا اینطور است؟ چه کی مقصر یا موثر است؟ چه باید کرد و چه کسی بکند	۵۸/۷/۱	۶۲
۲۶۱	دوم	پیام رادیوتلوویزیونی درباره: ترمیم کابینه	۵۸/۷/۴	۶۳
۳۵۱	سوم	بیاناتی در جشن فارغ التحصیلی دانشکده فرماندهی نیروی هوایی	۵۸/۷/۵	۶۴
۳۵۲	سوم	سخنرانی قبل از نماز جمعه (در باره سوره الرحمن)	۵۸/۷/۶	۶۵
۵۹	اول	خطابه هیئت دولت به امام بمناسبت روز هجرت به پاریس	۵۸/۷/۱۰	۶۶
۲۶۵	دوم	پیام رادیوتلوویزیونی درباره: شورای کارکنان مؤسسات	۵۸/۷/۱۳	۶۷
۳۵۸	سوم	سخنانی در مجلس یادبود مرحوم طالقانی (در نخست وزیری)	۵۸/۷/۲۶	۶۸
۳۶۰	سوم	سخنانی در مجلس فارغ التحصیلی دانشکده افسری نیروی زمینی	۵۸/۷/۲۹	۶۹
۳۶۱	سوم	سخنرانی در استادיום ورزشی اصفهان	۵۸/۸/۳	۷۰
۳۶۳	سوم	در اجتماع کارکنان ذوب آهن	۵۸/۸/۳	۷۱
۶۲	اول	مصاحبه با خبرگزاری پارس قبل از سفر به الجزائر	۵۸/۸/۳	۷۲
۶۷	اول	متن استعفانامه	۵۸/۸/۱۴	۷۳
۶۸	اول	موافقت رهبرانقلاب با استعفا	۵۸/۸/۱۵	۷۴
۲۷۷	دوم	آخرین پیام تلوویزیونی	۵۸/۸/۱۵	۷۵
۲۸۵	دوم	خدا حافظی با ملت	۵۸/۸/۱۶	۷۶

www.KetabFarsi.com

حکم انتصاب به نخست وزیری دولت موقت

در تاریخ ۵۷/۱۱/۱۵ توسط آقای هاشمی
رفسنجانی در مدرسه علوی قرائت گردید

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای مهندس مهدی بازرگان

بنا به پیشنهاد شورای انقلاب بر حسب حق شرعی و حق قانونی ناشی از آراء اکثریت قاطع قریب باتفاق ملت ایران که طی اجتماعات عظیم و تظاهرات وسیع و متعدد در سراسر ایران نسبت به رهبری جنبش ابراز شده است و بموجب اعتمادی که به ایمان راسخ شما به مکتب مقدس اسلام و اطلاعی که از سوابقتان در مبارزات اسلامی و ملی دارم جنابعالی را بدون در نظر گرفتن روابط حزبی و بستگی به گروهی خاص مأمور تشکیل دولت موقت مینمایم تا ترتیب اداره امور مملکت و خصوصاً انجام فراندوم و رجوع به آراء عمومی ملت درباره تغییر نظام سیاسی کشور به جمهوری اسلامی و تشکیل مجلس مؤسسان از منتخبین مردم جهت تصویب قانون اساسی نظام جدید و انتخاب مجلس نمایندگان ملت و بر طبق قانون اساسی جدید را بدهید. مقتضی است که اعضاء دولت موقت را هر چه زودتر با توجه به شرایطی که مشخص نموده ام تعیین و معرفی نمائید. کارمندان دولت و ارتش و افراد ملت با دولت موقت شما همکاری کامل نموده و رعایت انضباط را برای وصول به اهداف مقدس انقلاب و سامان یافتن امور کشور خواهند نمود. موفقیت شما و دولت موقت را در این مرحله حساس تاریخی از خداوند متعال مسئلت مینمایم.

روح الله الموسوی الخمينی

پاسخ به امام پس از دریافت حکم نخست وزیری

(۵۷/۱۱/۱۵)

بسم الله الرحمن الرحيم

وكم من ثناء جميل لست اهل له نشرته

خدای بزرگ را شکر میکنم که چنین اعتبار و حسن شهرتی را که بهیچوجه اهلیت و لیاقت آنرا نداشته‌ام بمن ارزانی داشته و همین موهبت الهی باعث شده است که آیت الله ابراز اعتماد و ارجاع چنین مأموریتی را به بنده عنایت بفرمائید و همچنین تشکر از ملت ایران میکنم که آیت الله مکرر تصریح فرموده‌اند که بنام ملت، همصدای با ملت و برای ملت گامها و صداهای خود را برداشته و بلند کرده‌اید. این مأموریت یعنی ریاست دولت موقت و تشکیل حکومت در شرایط بسیار دشوار خطرناک عظیمترین شغل و وظیفه و درعین حال بزرگترین افتخاری است که به بنده واگذار شده و شاید حق داشته باشم بگویم دشوارترین وظیفه و کاری است که در طول تاریخ هفتاد و دو ساله مشروطیت ایران به نامزدها و مأمورین نخست وزیریهای دیگر داده شده است. قاعدتاً با توجه به جثه ضعیف و نواقص و معایب خودم نمیبایستی قبول این مسئولیت را کرده و زیر بار چنین امری رفته باشم ولی از یکطرف بنا بر ضرورت و وظیفه و مسئولیت طبیعی و انتظاری که داشته‌اند و با عزم راسخ و با ایمان کامل بخدا و اعتماد به موفقیت این راه که رهبری فرموده‌اید، منم همین راه را انتخاب میکنم و این اولین درس و اولین دستوری است که از آیت الله گرفته‌ام و فرمایش حضرت امیر، علی ابن ابیطالب را بکار میبندم که فرموده‌اند وقتی در برابر امر خطیر و کار مشکلی قرار گرفتید تردید نکرده وارد شوید، بحول و قوه الهی مشکلات و مسائل حل خواهد شد.

بنابراین با امید بخدا، امتنان از آیت الله و انتظار از ملت ایران و دنیا این مأموریت و خدمت را قبول و تعهد نمودم و آماده خطرات و زحماتش هستم و نهایت کوشش و دعا را برای توفیق و ادای خدمت مورد انتظار مردم ایران خواهم کرد.

ولاحول ولا قوة الا بالله العلی العظيم

بعداز ایراد جواییه مهندس بازرگان:

دعوت امام از مردم برای اظهار نظر در مورد دولت

(۵۷/۱۱/۱۵)

من بعد از تشکر از ملت ایران که در این مدتهای طولانی در رنج و زحمت بودند و با دادن خون خودشان برای اسلام خدمت کردند، مطلبی را که میخواهم بعرض ملت برسانم اینست که نظر خودشانرا راجع به دولت آقای مهندس بازرگان، که الان یک دولت شرعی اسلامی است اعلام کنند. هم بوسیله مطبوعات وهم به تظاهرات آرام در شهرها و دهات و در هرجایی که مسلمان هست، نظر خودتانرا راجع به دولت اسلامی آقای مهندس بازرگان اظهار کنید.

اولین مصاحبه با خبرنگاران مطبوعات

به نقل از کیهان

(۵۷/۱۱/۱۵)

پس از خروج امام خمینی از محل کنفرانس مطبوعاتی، در ساعت شش و ربع، مهندس بازرگان درحالیکه گاه حرفهایش طنز خاصی میافت به پرسش های خبرنگاران پاسخ داد:

خبرنگار اطلاعات پرسید: آقای مهندس بازرگان آیا کابینه شما کابینه سایه است، یا عملاً و دقیقاً کابینه کار؟ مهندس بازرگان جواب داد: انشاءالله که این نه کابینه سایه است و نه خیال، بلکه کابینه ای جدی است، خیلی هم جدی، و امیدواریم بتوانیم خواست ملت را بیاری خداوند برآورده کنیم.

بازرگان سپس در مورد بختیار و تهدید وی که رئیس دولت و اعضای کابینه او را دستگیر خواهند کرد، اظهار داشت: ما پیشاپیش آماده بوده و هستیم، همانطوریکه ملت هم در تمام این جنبش و در گذشته به استقبال خطر و گلوله رفته است هم من و هم یقیناً اعضای کابینه که معرفی خواهند شد از این اخطار نمی ترسیم. اگر تهدید می خواهند بکنند به چیز دیگر ما را تهدید کنند این چیز خیلی کوچکی است و اگر عملی شود بنده شخصاً خیلی ممنون خواهم شد، چون راحت میشوم.

خبرنگار پرسید: ممکن است بفرمائید که اعضای کابینه شما را چه کسانی تشکیل میدهند و در صورت امکان از آنها نام ببرید؟

مهندس بازرگان با خنده جواب داد:

خیلی من را آدم ساده ای تصور کرده اید، یعنی میفرمائید مهره ها را بیاورم بیرون؟! سپس یکی از خبرنگاران در مورد بازداشت علی اصغر حاج سیدجوادی نظر مهندس بازرگان را پرسید. او جواب داد: امیدواریم که خودشان ایشان را آزاد کنند، اگر نکردند ما آزاد می کنیم.

خبرنگار خارجی پرسید: در مورد بختیار و ارتش و مذاکراتی که از آن نام برده میشود،
وضع در چه مرحله ایست؟
مهندس بازرگان گفت: اجازه بدهید این موضوع را فعلا برای خودم نگاه دارم و
جوابی ندهم.

یک خبرنگار خارجی پرسید: جمهوری اسلامی چه جور حکومتی است؟
مهندس بازرگان جواب داد: حکومت بسیار عالی و خوبی است، توضیح آن طولانی
است و در مصاحبه ده روز قبل خود به این سؤال پاسخ داده‌ام و مقاله‌ها و کتابهایی در این
مورد نوشته شده و باز هم نوشته خواهد شد.

درا اجتماع کارگران و کارکنان اعتصابی شرکت نفت

(نقل از کیهان)

(۱۳۵۷/۱۱/۲۱)

مهندس بازرگان، نماینده وزیر منتخب امام خمینی امروز در شرکت نفت اعلام کرد: اعتصاب کارکنان شرکت نفت، عوارضی را در نفت به خارج به کالی نتواند نیامده ولی کارگران و کارکنان شرکت نفت، با این تالیف و ترویج هر چه بیشتر داخلی از شیوه کوشش فرد گذار که در این کشور به وجود آمده است، باید که در این کشور به وجود آمده است.

گاز اعلام کرد که با استقرار دولت موقت، اعتصاب شرکت نفت پایان خواهد یافت و در نتیجه خود دستورات لازم داده خواهد شد.

مهندس بازرگان در این مراسم گفت: «این اعتصاب شرکت نفت، برای اولین بار در تاریخ این کشور به وجود آمده است و این اعتصاب، عوارضی را در نفت به خارج به کالی نتواند نیامده ولی کارگران و کارکنان شرکت نفت، با این تالیف و ترویج هر چه بیشتر داخلی از شیوه کوشش فرد گذار که در این کشور به وجود آمده است، باید که در این کشور به وجود آمده است.»

مهندس بازرگان که سخنان خود را با طنز همراه کرده بود، سپس اشاره به تأسیسات هیئت خود که برای براد انداختن چرخ های شرکت نفت به جنوب رفته بودند کرد و گفت: «در دور اول اقدامات ما ۷۵٪ تأسیسات انجام شد و بالاخره مواد سوختی در کشور بدست مصرف کنندگان رسید.»

اعلامیه شماره یک نخست‌وزیر در باره:

توطئه حکومت نظامی

بسم الله الرحمن الرحيم

خبری که ساعت ۴ امروز در روزنامه دولت عالم به استحضار عموم و معارف عموم برآید در ساعت ۴/۳۰ بعد از ظهر پخش شده است که توطئه برای سرنگونی دولت و ایجاد حکومت نظامی و پذیرفتنی نیست.

نخست‌وزیر - مهدی بازرگان

۱۳۰۴/۱۰/۲۰

مصاحبه با رادیو تلویزیون شوروی

۵۷/۱۲/۲۳

در آغاز این مصاحبه خبرنگار رادیو تلویزیون شوروی گفت: شما میدانید که در اتحاد شوروی علاقه زیادی به رویدادهای تاریخی ایران ابراز میشود. لئونید برژنف طی سخنرانی چندی پیش خود در مسکو به پیروزی انقلاب ایران درود گفت. سپس خبرنگار تلویزیون شوروی پرسید هدف‌های عمده انقلاب اسلامی در ایران کدامند؟ مهندس بازرگان در پاسخ گفت: راجع به هدف‌های انقلاب اسلامی ایران باید بگویم سه هدف اصلی در این انقلاب بوده.

اول - از بین بردن نظام استبدادی ۲۵۰۰ ساله ایران.
دوم - تامین استقلال و از بین بردن و جلوگیری از تسلط و استیلا و دخالت سیاست‌های خارجی.

سوم - برقراری نظام اسلامی در ایران.
در مورد اول، از بین بردن نظام استبدادی ۲۵۰۰ ساله، یعنی تمام عوارض و آثار استبداد که محو آزادی و شخصیت و انواع فشار - آزار - ظلم و چپاول و غارت (و آنچه در فساد اخلاق میتواند وجود داشته باشد) بوده است.

در مورد دوم آنچه ما می‌خواستیم و میخواهیم حفظ استقلال مملکت ایران است.
در مورد هدف سوم باید بگویم حاکمیت برای خلق است در زیر مشیت خدا که شامل حق و حقیقت - عدالت - رحمت - مساوات - برادری و برکت و سعادت برای مردم میشود.

در تاریخ ایران غالباً دولت ما و ملت ایران جز حسن روابط همجواری و دوستی با این همسایه بزرگ خویش نداشته و فکر میکنم حالا که سایه استبداد و امپریالیسم و سیاست‌های خارجی از سر ایران برداشته میشود این حسن تفاهم و علاقمندی خیلی بیشتر خواهد بود و توسعه بهتری پیدا میکند و من آرزومند نتایج بسیار مفیدی برای دو کشور هستم.

سخنانی کوتاه و مصاحبه‌ای در آبادان

تاریخ ۵۷/۱۲/۲۹

بسم الله الرحمن الرحيم

حضرات علمای اعلام، همکاران دولتی، اداری و نظامی، همکاران نفتی (چون به سابقه کاری که داشتم به خود این اجازه را می‌دهم که به عنوان همکار آنها را خطاب بکنم اعم از کارمندان و کارگران و کارکنان) خواهران و برادران عزیز بخش خصوصی و بازاری و دانشگاهی و جوان و پیر! باعث خوشوقتی بنده است و دوستان و همکاران عزیزی که همراه هستند که اولین تبریک را بعد از تهران در اینجا در خدمت مردم خوزستان عرض بکنم و ۲۵۰۰ سال خوشی به جبران دوران اسارت و بیچارگی و سلب حیثیت و آزادی و فسق و فجور و فساد برای همه ملت ایران اعم از مسلمان (چه شیعه چه سنی) و اقلیتهای مذهبی اهل کتاب و ساکنین غیرایرانی ایران آرزو کنم. و بخواهیم که به فضل الهی و با همکاری تمام قشرهای مملکت، همانطور که عملاً در این مدت به اثبات رسانده شده و بطوری که اشاره فرمودند در مرحله تخریب و حمله و تعرض این همبستگی و برادری و یگانگی را نشان دادید و پیروز شدیم، در این مرحله سازندگی نیز بیش از پیش هم همبستگی باشد، هم همکاری و هم آمادگی قبول محرومیت و مشکلات و سختی وهم، برادری و دوستی. همه مردم ایران از شمال تا جنوب و از شرق تا غرب، چه پایتخت چه ولایات و چه حتی دهات، بطور شگفت‌انگیزی در مسائل و مشکلات و فداکاری‌های انقلاب همکاری کردند و هر کدام به نحوی هم حماسه و آفرین و افتخار برای ملت ایران و مسلمانان بوجود آوردند و هم غصه و تالم و تاثر و خاطرات جانگداز. ولی شاید بلحاظ تمرکز، به لحاظ توحش و به لحاظ تاثیر روحی هیچ کدام مثل مصیبت و فاجعه ننگین و وحشتناک سینما رکس وجود نداشته باشد. این است که مجدداً به نمایندگی از طرف تمام مردم ایران و دولت موقت و شخص رهبر عظیم‌الشانمان آیت‌الله العظمی خمینی درود و رحمت به شهدای آن فاجعه و بسایر مردم خوزستان نثار میکنیم

برنامه ما چون فردا باید به آذربایجان برویم و در اصفهان هم توقف کنیم متأسفانه برنامه کوتاهی است و فقط عنوان سلام و تبریک خواهد داشت. این است که با اجازه شما الآن بر آن می‌شود و به خرمشهر می‌رویم. برادران عرب و فارس در آنجا انتظار دارند بعد از ظهر امیدوارم بین ساعت ۳ و ۴ یا حوالی ۴ برگردیم و برای یک دیدار و صحبت کوتاهی در خدمت آقایان و خانمها خواهیم بود و بعد از ظهر هم باید به اصفهان برویم. این است که مجدداً عرض سلام و تشکر از این الطاف و حسن ظن و مراحم می‌کنم و تبریک می‌گوییم

س: یا لشکر از جناب بازرگان خواهش می‌کنم بفرمائید هدف از مسافرتتان بطورکلی به خوزستان چه بوده است؟

بزرگان: هدف از مسافرت دیدار همه مسئولان است، بطوریکه که در همه قبیل‌ها و مناطق در هرات و در آن تصمیم گرفته شد که وزیر امور خارجه و سایر مسئولانها و نقاط ایران بروند و تماسی با سایر مردم پیدا کنند و نظریاتشان را، احساساتشان را و بعد از آن همه تأییدشان بر این محل بستند و سلام و تبریک دولت و ملت و پیام آیه‌الله را بر سرانجام ملت عمده این بود. مهم بنده اصفهان بود که البته در اصفهان با مردم تماسی نداشتم و بیشتر برای کار رفتن بوده و بعد خوزستان یا شهر خرمشهر و آبادان و انشاءالله فردا هم به شهر تبریز خواهیم رفت.

س: جناب نخست‌وزیر بفرمائید که مذاکراتتان با حضرت آیت‌الله آل‌شیرخاقانی در چه زمینه‌ای بوده؟

ج: آیت‌الله خاقانی از شیوخ دانشمند و عالیقدر و ملی و استقلال‌طلب و مسلمان و ارجمند ایران هستند که همیشه مدافع اسلام و مذهب جعفری و وحدت و ثنیت و استقلال ایران بوده‌اند و از ابتدا که آیت‌الله خمینی این قیام را شروع کردند ایشان هم همفکر و همقدم با آیت‌الله بودند. در آن مأموریت دوماه و نیم قبل که بنده برای مسئولیت مصرف داخلی به خوزستان آمدم جزء برنامه‌ام بود که ایشان را هم ملاقات کنم و این کارهایی در آغاز جاری و نقاط دیگر پیش آمد که موفق نشدم. این است این دو ماه در خدمت مسئولان مدنی وزیر دفاع و آقای مهندس امیرانظام به دیدار ایشان آمدم و طرفین در این ملاقات خیلی خوشحالیم و چون ضماً زمره‌هایی به گوش رسیده بود که خدای نکرده بعضی از هموطنان عرب‌زبان گله‌ها و خواسته‌هایی غیرقابل قبول دارند و مخصوصاً از هموطنان فارسی‌زبان‌شان ناراحتی‌هایی پیدا کرده‌اند ما آمدم این را از نزدیک ببینیم که الحمدلله به رای‌العین مشاهده کردیم که تقریباً در تمام مردم جز احساسات، جز علاقه، جز تأیید جمهوری اسلامی و جز تأیید آیت‌الله خمینی و دولت موقت چیز دیگری نبود و احساساتشان، علاقه‌شان و تأییداتشان آنقدر شدید و تند و بلند بود که حتی نه آیت‌الله توانستند صحبت کنند و نه بنده، و صحبت‌هایمان را در آبادان کردیم که حتماً به گوش آنها رسیده است و گفته شد که ملت ایران هیچ‌گونه اختلافی، دورنگری و دشمنی، در داخل خودش، فارس نسبت به ترک، یا ترک نسبت به عرب، عرب نسبت به کرد

نگری ندارد و همه همانطور که در دوران اول انقلاب یکدل و یکزبان و همفکر و همگام پیش رفتیم، حالا هم بازمی‌خواهیم پیش برویم. عین این فکر و عین این نژاید را چه در مردم تبره‌ای خرمشهر و چه در مردم عرب و فارسی‌زبان آبادان، اعم از کارگر و کارمند و مردم که چند و بازار شمه‌جا مشاهده کردیم و با خوشحالی و ارمغان محبت و دوستی و یکپارگی انشالله برمی‌گردیم به تهران.

س: آقای نخست‌وزیر در پایان سفرتان (می‌دانیم که وقت ندارید و عازم اصفهان هستید) واقعاً پیامی برای مردم خوزستان ندارید؟

ج: پیام شناسی ندارم جز همان سلام و دعا و تبریک و آرزوی پیشرفت و موفقیت و تشکر خاصی که دولت مخصوصاً از مردم خوزستان و کارکنان صنعت نفت داشته است (که اینرا در سخنرانی‌ام هم گفتم) و علاقمندی و محبت و دوستی و دعای خیرشان را برای پیشرفت دولت، (که این دولت هم خدمتگزار و انجام‌دهنده خواسته‌های ملت ایران است) انشالله.

پیام نوروزی سال ۵۸

بسم الله الرحمن الرحيم والحمد لله رب العالمين

پایان نسبتاً خوش پرحادثه‌ترین سال عمر کشور و آغاز نویدبخش سال ۱۳۵۸ خورشیدی هجری را به‌وطنان عزیز از طرف دولت موقت و شخص خود شادمانه تبریک می‌گوییم.

سپاس بی‌انتهای برای خدای بی‌همتا که ملت ستمکشیده پیاخواسته را توفیق داد در سایه ایمان و اتحاد و فداکاری طومار ۲۵۰۰ سال اسارت استبداد را درهم پیچیده، به بزرگترین پیروزیهای تاریخ خود که اولین آن الغاء سال شاهنشاهی بدست موسس آن بود نائل گردد، نظام طاغوتی سرنگون شد، رهبر عالیقدر انقلاب اسلامی به آغوش ملت بازگشت، چشم دل مردم جهان با تحسین و تأیید بسوی ایران گشوده شد، اکثریت مردم با دولتی که بعد از دولت دکتر مصدق از خودشان میدانند پیمان یاری و پیروی بستند و بزودی در رفزاندوم جمهوری اسلامی شرکت خواهند کرد.

از درگاه ذوالجلال در این سال نو و سالهای آینده برای شهیدان رحمت می‌خواهم و برای ملت شرافتمند چه مسلمان آن اعم از شیعی و سنی و چه اقلیت‌های غیرمسلمان آرزوی سلامتی، برادری، بردباری، بزرگواری مینمایم و رستگاری دنیا و آخرت همگان را مسئلت دارم.

مصاحبه رادیوئی در مورد قضایای گنبد کاوس

(۵۸/۱/۷)

سؤال: نظر دولت و شخص جنابعالی درباره قضایای گنبد کاوس چیست؟

جواب: همکاران دولت و خود اینجانب از حوادث دردناک گنبد کاوس بسیار ملول و متأسفیم و بهیچوجه میل نداریم و نمی فهمیم چرا بعد از آن یکپارچگی ملی و همبستگیهای سراسری طبقات و طوائف کشور که به سرنگونی نظام استبدادی و به پیروزی انقلاب ملی و اسلامی ما منتهی گردید اکنون که دست دشمن کوتاه شده و شرایط مادی و عواطف واراده عمومی برای بشمر رساندن انقلاب اسلامی و ساختن کشوری آزاد و مستقل و آباد مهیا گردیده است، چنین موانع، ولو بطور موقت و جزئی در سر راه مملکت پیش می آید!

س - علت بروز این حوادث و درگیری های دلخراش را چگونه می بینید؟

ج - این حوادث ظاهری دارد و باطنی:

بصورت ظاهر صحبت از اختلافهای مذهب، زبان، نژاد و امثال آن میشود یا پاره ای سوء رفتارها و تبعیض ها را که در گذشته رخ داده است و باید برطرف گردد عنوان میکنند. در حالیکه همه میدانند برای مردم ایران و اکثریت شیعه آن در طول تاریخ میهن عزیز، و مخصوصاً بعد از قبول اسلام چنین اختلافات و اجحافات بندرت مطرح میشده است. شیعه و سنی همیشه با مسالمت و تفاهم و تحمل پهلوی یکدیگر نشسته اند. ترک و عرب و فارس و بلوچ و لر و غیره همگی خود را فرزندان یک آب و خاک و صاحب یک مملکت میدانند. زایر آفتاب واحد زندگی میکرده اند و از نظام ظالم واحدی رنج میبرده اند. هر کدام بنحوی و به نسبتی تلخیهای استبداد و فشارهای عمال و پشتیبانان آنرا میچشیده اند. اگر تجاوز خارجی نیز بعمل می آمده همه را باهم پایمال و سرکوب میکرده است.

نه ملیت و سنن باستانی و نه مذهب ما حکم کرده و میکند که فخر فروشی و آزار

بهموطنان روا داریم.

در دوران مبارزات اخیر و مخصوصاً در دوساله انقلاب، این یکرنگی و همبستگی و همگامی بیش از پیش قوت و وسعت یافت.

اختلافها و اجحافها که در این ایام عنوان میشود (آنها نه از طرف تمام اهالی بلکه از ناحیه گروههای معدود) درحقیقت بهانه است و احیاناً مبالغه.

اما در باطن امر، این سروصداها و بگومگوها و متأسفانه زدوخوردها بنا بر عقیده و اطلاعات دولت معلول تحریکات نا جوانمردانه و توطئه های نابکارانه ایست که عموماً از داخل بعمل می آید. از ناحیه گروههای کمونیستی و غیرملی و ضد اسلامی که بیش از همه سنگ آزادی و طرفداری از خلق و ضدیت با استعمار را بسینه میزنند و از هر طرف بر طبق نقشه های پیش پرداخته به نواحی مورد نظر سرازیر و به مراکز محلی ملحق میشوند و همچنین از ناحیه عوامل و ایادی زخمی شده و کمین کرده ساواک و دربار است که عالماً عامداً یا تصادفاً با اولیها همکاری و نقشه مشترک دارند و از اسلحه های غارت شده داخل یا وارد شده از خارج استفاده می نمایند. همان داستان توده ای نفتی زمان مرحوم دکتر مصدق و تحریک مردم ساده تکرار میشود.

گاهگاه متأسفانه و در گوشه و کنار قصد ربودن اسلحه و تجاوز به اموال و نفوس نیز وارد ماجرا میشود.

س — دولت در برابر این توطئه و تحریکها چه اقدامی کرده و میکند؟

ج — دولت در تمام موارد با نهایت مدارا و آزادمندی عمل کرده هموطنان عزیز خود را از شیعه و سنی یا عرب و ترکمن و بلوچ و لر و کرد و دیگران را بچشم برادر نگاه میکند. کما آنکه با اقلیت های مذهبی اهل کتاب نیز تفاهم و دوستی برقرار است. نهایت کوشش بعمل آمده است که از طریق تماس مستقیم با اهالی و معتمدین و رهبران محلی به خواسته ها رسیدگی شود و تا آنجا که آزادی مملکت و وحدت و حاکمیت ملی و هدفهای انقلاب اسلامی اجازه میدهد موجبات رضایتشان را فراهم آورد یا بعنوان پیشنهاد برای تدوین طرح قانون اساسی جمهوری اسلامی بپذیرد.

افراد ملی و مبارز موجه به محلها رهسپار شده اند و حتی هیئت های رسمی نمایندگی از طرف امام خمینی یا از طرف دولت و روحانیت و گروههای سیاسی اعزام شده و میشوند. ولی متأسفانه ناچارم بگویم بعضی از گروهها و دسته های ناباب و غیراصیل در موارد مختلف متعرض همشهریها و همسایگان خود میشوند یا کلانتری ها، پاسگاهها و پادگانها را مورد حملات مسلحانه قرار میدهند و به خلع سلاح و کشتار میپردازند. در چنین شرایط بدیهی است که وظیفه طبیعی، قانونی، انسانی و دینی هر دولت مسئول و هراجتماع شرافتمند دفاع کردن است. در مقابل اسلحه، ناچار اسلحه باید بکار برده شود. هموطنان مبارز و غیور ما نیز که در برابر استبداد ۲۵۰۰ ساله پیروز شده اند حاضر نخواهند شد دستخوش جهالت یا سوءنیت

ضدانقلابیها شوند. انتظار داریم نوکران پست استبداد و استعمار و انحراف یافتگان بدخواه از حسن نیت دولت و از آزادمندی ملت سوءاستفاده ننمایند. خوشبختانه دولت و ارتش و نیروهای انتظامی علیرغم صدمات و لطماتی که دیده‌اند آنقدر نیرومند و مصمم هستند که مردانه و شرافتمندانه از استقلال و تمامیت کشور و آزادی و حقوق ملت دفاع نمایند.

دولت و قاطبه ملت ایران، خصوصاً در آستانه فراندوم آرزومندان کوچکترین لکه سیاه یا سرخ برصفحات درخشان انقلاب اسلامی عمومی ما وارد نشود و برای همیشه عادلانه‌ترین، دوستانه‌ترین و سعادت‌مندانه‌ترین روابط را با همه هموطنان خود داشته باشند و بهیچوجه مورد و مسئله‌ای برای نزاع خانوادگی و خدای نکرده برادرکشی پیش نیاید.